

Atradius Barometer platobnej morálky

Slovensko

Zamerané na platobnú morálku v
agropotravinárstve, v chémickom odvetví, odvetví
tovaru dlhodobej spotreby, ocele / kovov a v doprave

Čo je Atradius Barometer platobnej morálky

Atradius Barometer platobnej morálky je každoročný prieskum, ktorý vyhodnocuje platobnú morálku firiem po celom svete. Vydanie 2022 obsahuje aj výsledky platobnej morálky firiem na Slovensku a je veľkou príležitosťou získať informácie od lokálnych slovenských spoločností v sektore agropotravinárstvo, chémia, tovar dlhodobej spotreby, ocel/kovy a doprava a o vplyve súčasných náročných ekonomických a podnikateľských podmienok na ich obchodné operácie.

Tento prieskum bol robený vo veľmi nestálom ekonomickom prostredí a na zistenia by čitateľ mal prihliadať s týmto vedomím. Prieskum sa uskutočnil na začiatku posledného štvrtroka 2022 a reflektuje stav daného priemyslu v uvedenom čase.

Témy, ktoré prieskum pokrýva: vplyv oneskorených platieb alebo nezaplatených pohľadávok, priemerná doba inkasa pohľadávky, ako si spoločnosti riadia riziká súvisiace s predajom na splatnosti svojim obchodným partnerom a očakávania ziskovosti v nasledujúcich mesiacoch.

V tomto prieskume

Čo je Atradius Barometer platobnej morálky	2
Agropotravinárstvo	Prehľad kľúčových faktov z prieskumu 4
	Oneskorené platby a peňažný tok 5
	Výhľad odvetví na rok 2023 6
Chemický priemysel	Prehľad kľúčových faktov z prieskumu 7
	Oneskorené platby a peňažný tok 9
	Výhľad odvetví na rok 2023 10
Tovar dlhodobej spotreby	Prehľad kľúčových faktov z prieskumu 11
	Oneskorené platby a peňažný tok 13
	Výhľad odvetví na rok 2023 14
Oceľ / Kovy	Prehľad kľúčových faktov z prieskumu 15
	Oneskorené platby a peňažný tok 16
	Výhľad odvetví na rok 2023 17
Doprava	Prehľad kľúčových faktov z prieskumu 18
	Oneskorené platby a peňažný tok 19
	Výhľad odvetví na rok 2023 20
Dizajn prieskumu	21

Zrieknutie sa zodpovednosti

Táto správa je určená pre informačné účely a nie je určená ako odporúčenie týkajúce sa konkrétnych transakcií, investícií alebo stratégií, a to v žiadnom prípade a pre žiadneho čitateľa. Čitatelia si musia urobiť svoje vlastné nezávislé rozhodnutia, obchodné alebo iné, pokiaľ ide o poskytované informácie. Aj keď sme urobili maximum pre to, aby informácie obsiahnuté v tejto správe boli získané zo spoľahlivých zdrojov, nenesie Atradius zodpovednosť za žiadne chyby, opomenutia, alebo chybné rozhodnutia vychádzajúce z použitia týchto informácií.

Všetky informácie v tejto správe sú poskytované „tak ako sú“, bez záruky úplnosti, presnosti, včasnosti alebo výsledkov získaných z ich použitia a to akejkoľvek záruky, vyslovenej alebo implikovanej. V žiadnom prípade Atradius, jeho spriaznené spoločnosti, korporácie alebo partneri, zástupcovia alebo jeho zamestnanci, nenesú zodpovednosť voči Vám, akejkoľvek ďalšej osobe za akékoľvek rozhodnutia uskutočnené, alebo opatrenia prijaté v súvislosti s informáciami uvedenými v tejto správe alebo za žiadne následné, zvláštne alebo podobné škody, aj keď upozorní na možnosť takýchto škôd.

Agropotravinárstvo

Prehľad kľúčových faktov z prieskumu

Značný nárast predaja na splatnosti

- V slovenskom agropotravinárskom priemysle došlo za posledných 12 mesiacov k výraznej zmene v prístupe v predaji na splatnosti. 35 % opýtaných spoločností uviedlo, že predali viac na odložené splatnosti svojim odberateľom v porovnaní s minulým rokom, kedy to bolo 21%. Opýtané spoločnosti uviedli, že hlavným dôvodom zmeny politiky predaja bolo získanie nových odberateľov. V súčasnosti sa takmer polovica všetkých tržieb v odvetví uskutočňuje na splatnosti, čo je nárast oproti 45 % spreď roka.
- Väčšina spoločností v slovenskom agropotravinárskom priemysle nám uviedla, že v uplynulom roku nezmenili svoje zaužívané platobné podmienky. Situáciu ako stabilnú uviedlo 60 % opýtaných firiem. Ak sa spoločnosti rozhodli zmeniť svoj prístup, zvyčajne to bolo skrátenie platobných podmienok svojim odberateľom. Celkovo boli poskytované priemerné doby splatnosti 38 dní od fakturácie, čo je približne o desať dní menej ako pred rokom. Spoločnosti v prieskume uviedli, že platobné podmienky stanovovali ako reakciu na konkurenčný tlak, náklady na získanie externého financovania a predošlú platobnú históriu svojich odberateľov.

Zhoršovanie peňažného toku vplyvom nárastu nedobytných pohľadávok

- Prieskumom sa zistilo, že 41 % všetkej fakturácie v rámci slovenského agropotravinárskeho priemyslu bola nezaplatená k dátumu splatnosti, čo je priemerný pokles o 8 % za posledných dvanásť mesiacov. Tento údaj nie je až tak pozitívny ako vyzerá. Totižto typickou vlastnosťou odberateľov v tomto segmente bolo rýchle zaplatenie menších faktúr, ale oneskorenie platieb väčších faktúr. To viedlo k nárastu dlhov po splatnosti, ktoré boli nakoniec odpísané ako nevyžiteľné. Tie teraz predstavujú 7% všetkej fakturácie, čo je nárast oproti 5%, ktoré boli namerané pred rokom.
- Problém s oneskorenými platbami od odberateľov finančne zaťažil spoločnosti v slovenskom agropotravinárskom priemysle a tie reagovali radom opatrení na uvoľnenie svojej likvidity. Firmy, ktoré sa prieskumu zúčastnili uviedli, že najčastejšie využívali odkladanie platieb vlastným dodávateľom. Taktiež venovali viac času a prostriedkov na riešenie nezaplatených faktúr, čo predstavovalo dodatočné náklady a k tomu sa ešte pridala potreba hľadať externé financovanie na preklopenie nedostatku likvidity.

Zhoršenie doby inkasa pohľadávok (DSO) vyvoláva záujem o poistenie pohľadávok

- V spoločnostiach v slovenskom agropotravinárskom priemysle prieskum odhalil problémy s peňažným tokom, súvisiace s DSO. V súčasnosti je to úhrada faktúr v priemere na 80. deň, čo znamená, že značný počet opýtaných firiem muselo čakať na úhrady o viac ako 40 dní dlhšie, než je priemerná splatnosť faktúry, kým dostali zaplatené od svojich odberateľov. Vzhľadom na obavy z ďalšieho zhoršovania sa DSO, dopytované firmy volili na zlepšenie svojho peňažného toku a stabilizáciu DSO ako kľúčové opatrenie hlavne ponúkanie zliav za skoré platby faktúr.
- Mnohé firmy v slovenskom agropotravinárskom priemysle nám povedali, že tieto opatrenia použili spolu s internou podnikovou účasťou a riadením rizík. Ide hlavne o vyčlenenie finančných prostriedkov na pokrytie prípadných strát od neplatiacich odberateľov. Avšak 25 % opýtaných spoločností vyjadrilo obavy nad týmto prístupom a uviedli, že v súčasnom turbulentnom ekonomickom prostredí je veľmi náročné udržať si dostatok rezerv na zabezpečenie si bezproblémového podnikania. Spoločnosti taktiež v prieskume uviedli, že pristúpia k strategickému rozhodnutiu a využijú poistenie pohľadávok.

Výhľad v odvetví na rok 2023: obavy z platobnej neschopnosti

- Spoločnosti v slovenskom agropotravinárskom priemysle majú celý rad obáv z budúcnosti, hlavne obavy z dopadov pandémie a globálneho hospodárskeho poklesu. Hlavnou obavou je nárast platobných neschopností, čo bude mať za následok negatívny dopad na domácu ekonomiku. Ďalším kľúčovým problémom pre opýtané spoločnosti sú budúce obmedzenia pohybu tovaru. 57 % opýtaných firiem nám tiež uviedlo, že očakávajú výrazné zhoršenie DSO a teda aj problémy s peňažným tokom.
- Všetky tieto obavy znamenali, že náš prieskum zistil rastúci pesimizmus o budúcom raste podnikania medzi spoločnosťami v slovenskom agropotravinárskom priemysle. Iba 67 % opýtaných spoločností uviedlo, že budúcnosť vnímajú pozitívne, v porovnaní so 76 % z minulého roka. V celom odvetví sa však v nadchádzajúcich mesiacoch očakáva väčšia ochota predávať na splatnosť, aby si firmy ochránili svoj obchod pred konkurenciou a zároveň prilákali nové obchody. V tejto súvislosti spoločnosti, ktoré sa zúčastnili prieskumu vyjadrili určitý opatrný optimizmus ohľadom budúceho platobného správania sa odberateľov.

Grafy a kľúčové údaje sú na nasledujúcich stránkach

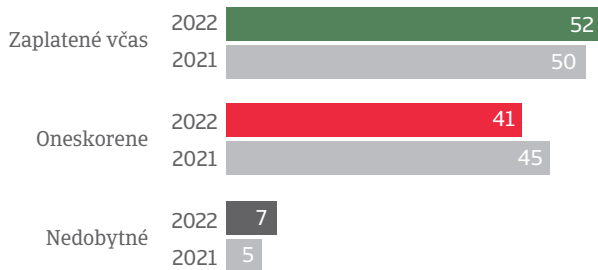

Agropotravinárstvo

Oneskorené platby a peňažný tok

Agropotravinárstvo na Slovensku

% celkového objemu faktúr zaplatených včas, oneskorených alebo odpísaných ako nedobytných (2022/2021)

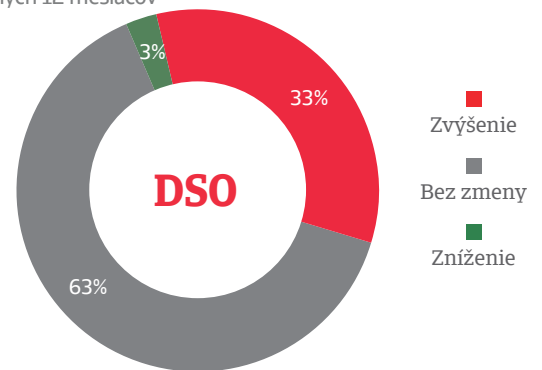

Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

Agropotravinárstvo na Slovensku

% respondentov uvádzajúcich zmenu v dobe inkasa pohľadávky za posledných 12 mesiacov

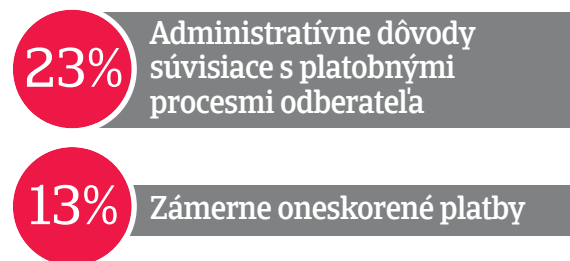
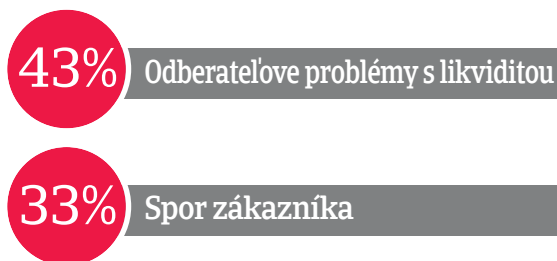
Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

Agropotravinárstvo na Slovensku

Hlavné dôvody, prečo odberatelia platia faktúry oneskorene

(% respondentov)

Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

OTÁZKY PRIESKUMU

Aké opatrenia ste zaviedli na ochranu Vašich peňažných tokov v súvislosti s poskytovaním splatností zákazníkom?

- #1 Oneskorenie platieb našim dodávateľom
- #2 Zvýšenie času, nákladov a zdrojov na vymáhanie oneskorených pohľadávok
- #3 Vyhľadanie externého financovania

Agropotravinárstvo

Výhľad odvetví na rok 2023

Agropotravinárstvo na Slovensku

Výhľad do roku 2023: 5 hlavných obáv vyjadrených firmami

(% respondentov)

* Vzhľadom na kombináciu vysokých cien energií, nárast cien komodít, inflácie, narušenie dodávateľských reťazcov a geopolitického napätia

Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

OTÁZKY PRIESKUMU

Ako očakávate, že sa zmení priemerná doba inkasa pohľadávky počas nasledujúcich 12 mesiacov?

(% respondentov)

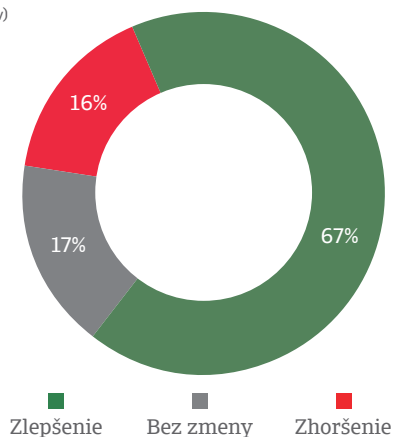
33% Zlepšenie
10% Bez zmeny
57% Zhoršenie

Agropotravinárstvo na Slovensku

Výhľad do roku 2023: ako vnímate potenciálny rast Vášho obchodu?

(% respondentov)

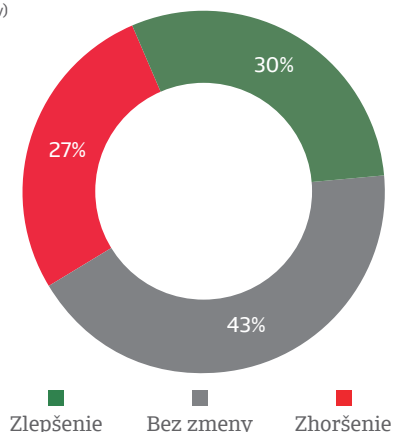
Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

Agropotravinárstvo na Slovensku

Výhľad do roku 2023: ako očakávate, že sa zmení správanie v úhradách Vašich odberateľov?

(% respondentov)

Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

Chemický priemysel

Prehľad kľúčových faktov z prieskumu

Poskytovanie kratších splatností z dôvodu zvyšovania objemu obchodu na splatnostiach

- Hlavným zistením tohto prieskumu bolo, akým dôležitým sa stalo obchodovanie na splatnosti pre spoločnosti v slovenskom chemickom priemysle. Za posledných dvanásť mesiacov došlo k výraznému nárastu, pričom 64 % opýtaných firiem nám uviedlo, že na splatnosti obchodovali väčší objem ako pred tým. Hlavným dôvodom bolo získanie nových zákaziek a ochrana súčasného obchodu pred konkurenciou. Spoločnosti, ktoré nezmenili svoju obchodnú politiku, uviedli vyššiu pravdepodobnosť platobnej neschopnosti svojich odberateľov. V súčasnosti sa polovica všetkých tržieb v odvetví uskutočňuje na odložených splatnostiach.
- Napriek tejto rastúcej obľube predávať na odložené splatnosti, takmer 40 % spoločností v slovenskom chemickom priemysle uviedlo, že za posledných dvanásť mesiacov skrátili platobné podmienky pre svojich odberateľov. Podobný počet opýtaných firiem uviedol, že nezmenili platobné podmienky svojim odberateľom. Čo znamená, že priemerná doba splatnosti v tomto odvetví je teraz 32 dní od fakturácie. Dopytované spoločnosti uviedli, že hlavnými faktormi ovplyvňujúcimi platobné podmienky boli hlavne platobné podmienky, ktoré dostali od svojich dodávateľov a marža z predaja.

Nedobytné pohľadávky a výrazné zhoršenie doby inkasa pohľadávky (DSO)

- Takmer polovica všetkých faktúr v slovenskom chemickom priemysle počas posledných dvanástich mesiacov bola nezaplatená k dátumu splatnosti, čo výrazne spomalilo peňažný tok týmto firmám. Hlavnými dôvodmi oneskorených platieb boli sporované faktúry, ktoré viedli k oneskoreným platbám, ako aj administratívne prieťahy u odberateľov v ich procesoch ohľadom úhrad. Spoločnosti, ktoré sa zúčastnili prieskumu, uviedli, že dôvodmi bude pravdepodobne to, že odberatelia zahmlievali problémy s likviditou. Snaha o vymáhanie oneskorených platieb sa neskôr odrazila v 8 % všetkých vyfakturovaných obchodoch, ktoré boli odpísané ako nedobytné pohľadávky.
- Mnohé firmy v slovenskom agropotravinárskom priemysle nám povedali, že tieto opatrenia použili spolu s internými opatreniami a riadením kreditného rizika odberateľov. Ide hlavne o vyčlenenie finančných prostriedkov na pokrytie prípadných strát od neplatiacich odberateľov. Avšak 25% opýtaných spoločností vyjadrilo obavy z tohto prístupu a uviedli, že v súčasnom turbulentnom ekonomickom prostredí je veľmi náročné udržať si dostatok rezerv na zabezpečenie bezproblémového chodu spoločnosti. V prieskume taktiež respondenti uviedli, že pristúpia k strategickému rozhodnutiu a využijú poistenie pohľadávok.

Chemický priemysel

Prehľad kľúčových faktov z prieskumu

Rozsah opatrení v peňažnom toku v čase prechodu na poistenie pohľadávok

- Ďalším zásadným opatrením spoločností v rámci slovenského chemického priemyslu, bolo posilnenie procesu internej kreditnej kontroly, ako aj vynaloženie väčšieho množstva času a zdrojov na riešenie nezaplatených faktúr. Spoločnosti v prieskume uviedli, že častejšie ponúkali zľavy za skorú úhradu, aby pomohli uvoľniť kapitál. 63 % opýtaných firiem uviedlo, že ak im chýbali informácie o kredibilitate a platobnej histórii odberateľov, tak požadovali okamžitú platbu.
- Pre 70 % opýtaných spoločností v slovenskom chemickom priemysle, uvedená škála opatrení na zlepšenie peňažného toku prichádzala väčšinou z interného nastavenia firiem a riadenia rizík. Jednalo sa hlavne o vyčlenenie prostriedkov na pokrytie strát spôsobených neplatičmi. 40 % opýtaných firiem však uviedlo, že tento prístup má aj nevýhody, najmä to, že je veľmi náročné udržiavať dostatočne veľké rezervy v súčasnom nepokojnom ekonomickom prostredí, čo viedlo k nárastu záujmu o poistenie pohľadávok ako súčasť strategického prístupu k riadeniu rizík.

Výhľad v odvetví na rok 2023: opatrný optimizmus zmiešaný s obavami z likvidity

- Hlavnou obavou spoločností v slovenskom chemickom priemysle do budúcnosti je to, že pokračujúci globálny hospodársky pokles by mohol brániť akémukoľvek oživeniu domácej ekonomiky a spôsobiť veľké problémy s likviditou. Ďalšou obavou je, že by to mohlo viesť k vážnejšiemu zvýšeniu rizika z platobnej neschopnosti odberateľov. 60 % opýtaných spoločností očakáva v budúcom roku problém v peňažnom toku v dôsledku zhoršenia DSO, čo aj zodpovedá rastúcemu záujmu o poistenie pohľadávok.
- Všetky tieto obavy znamenali, že náš prieskum zistil rastúci pesimizmus o budúcom raste podnikania medzi spoločnosťami v slovenskom agropotravinárskom priemysle. Iba 67% opýtaných spoločností uviedlo, že budúcnosť vnímajú pozitívne, v porovnaní so 76% z minulého roka. V celom odvetví sa však v nadchádzajúcich mesiacoch očakáva väčšia ochota predávať na splatnosť, aby si firmy ochránili svoj obchod pred konkurenciou a zároveň prilákali nové obchody. V tejto súvislosti spoločnosti, ktoré sa zúčastnili prieskumu vyjadrili určitý opatrný optimizmus ohľadom budúceho platobného správania sa odberateľov.

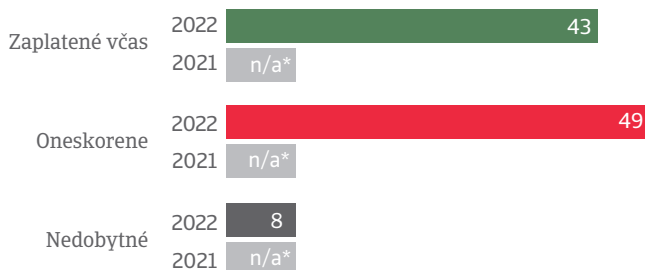
Grafy a kľúčové údaje sú na nasledujúcich stránkach

Chemický priemysel

Oneskorené platby a peňažný tok

Chemický priemysel na Slovensku

% celkového objemu faktúr zaplatených včas, oneskorených alebo odpísaných ako nedobytných (2022/2021)

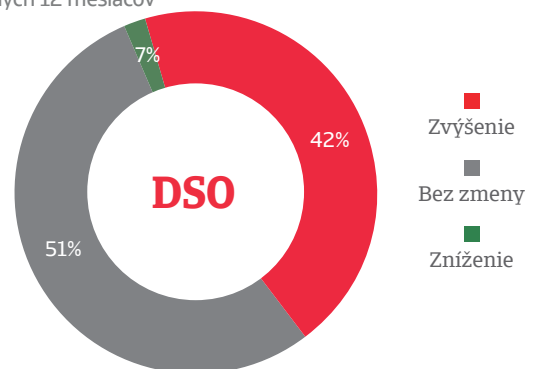
*n/a - nie je k dispozícii

Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

Chemický priemysel na Slovensku

% respondentov uvádzajúcich zmenu v dobe inkasa pohľadávky za posledných 12 mesiacov

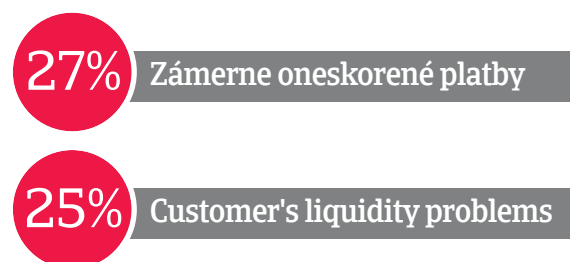
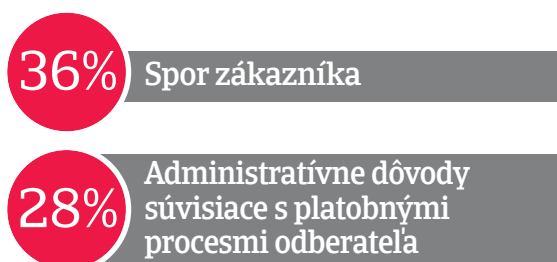
Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

Chemický priemysel na Slovensku

Hlavné dôvody, prečo odberatelia platia faktúry oneskorene

(% respondentov)

Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

OTÁZKY PRIESKUMU

Aké opatrenia ste zaviedli na ochranu Vašich peňažných tokov v súvislosti s poskytovaním splatností zákazníkom?

- #1 Posilnenie interných procesov riadenia rizík
- #2 Zvýšenie času, nákladov a zdrojov na vymáhanie oneskorených pohľadávok
- #3 Vyhľadanie externého financovania

Chemický priemysel

Výhľad odvetví na rok 2023

Chemický priemysel na Slovensku

Výhľad do roku 2023: 5 hlavných obáv vyjadrených firmami

(% respondentov)

Pokračujúci pokles globálnej ekonomiky*

Pomalšie alebo žiadne oživenie domácej ekonomiky

Pomalšie alebo žiadne oživenie určitých odvetví

Nárast platobných neschopností

Narušenie likvidity

* Vzhľadom na kombináciu vysokých cien energií, nárast cien komodít, inflácie, narušenie dodávateľských reťazcov a geopolitického napätia

Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

OTÁZKY PRIESKUMU

Ako očakávate, že sa zmení priemerná doba inkasa pohľadávky počas nasledujúcich 12 mesiacov?

(% respondentov)

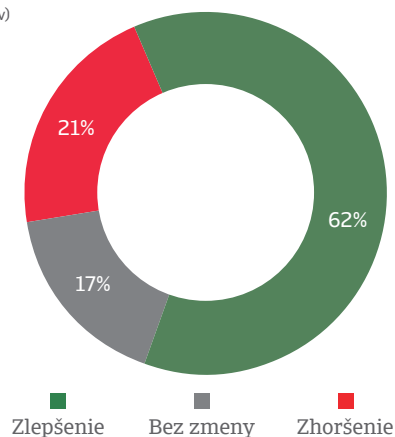
9% Zlepšenie
31% Bez zmeny
60% Zhoršenie

Chemický priemysel na Slovensku

Výhľad do roku 2023: ako vnímate potenciálny rast Vášho obchodu?

(% respondentov)

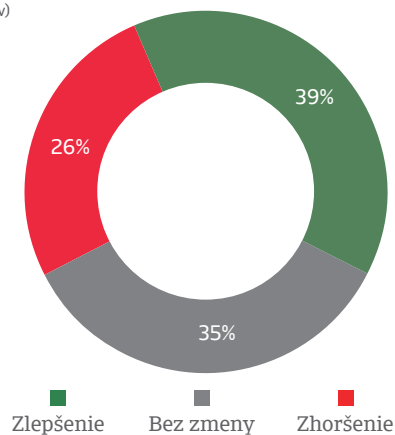
Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

Chemický priemysel na Slovensku

Výhľad do roku 2023: ako očakávate, že sa zmení správanie v úhradách Vašich odberateľov?

(% respondentov)

Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

Tovar dlhodobej spotreby

Prehľad kľúčových faktov z prieskumu

Kratšie platobné podmienky, v dôsledku poklesu predaja na splatnosti

- V našom prieskume sme v tomto odvetví zistili vyššiu neochotu predaja na splatnosti. Spoločnosti v prieskume uviedli, že je to spôsobené najmä zvýšeným rizikom platobnej neschopnosti odberateľov v tomto odvetví, ako aj obavami z vyšších nákladov na správu omeškaných pohľadávok. Oproti minulému roku bol počet firiem poskytujúcich odložené splatnosti nižší o 33%, čo malo za následok výrazný pokles v predaji na splatnosti za posledných dvanásť mesiacov. V súčasnosti takmer 40% všetkých obchodov v tomto odvetví je realizovaných s platobnou podmienkou odloženej splatnosti.
- Obavy zo zvýšenia rizika platobnej neschopnosti prinútili mnohé spoločnosti v odvetví tovaru dlhodobej spotreby výrazne skrátiť platobné podmienky svojim odberateľom. Tieto sa znížili v priemere len na 23 dní od dátumu vystavenia faktúry v porovnaní so 49-dňovým priemerom z minulého roka. Dopytované spoločnosti v tomto odvetví nám uviedli, že rozhodnutia o platobných podmienkach pre odberateľov boli najčastejšie podmienené zohľadnením výšok marží z predaja.

Značný nárast v oneskorených platbách a nedobytných pohľadávkach

- V rámci prieskumu sme zistili nárast oneskorených platieb od odberateľov počas minulého roka v celom odvetví tovarov dlhodobej spotreby. V súčasnosti je viac ako polovica všetkých vyfakturovaných obchodov po splatnosti. Spoločnosti v prieskume uviedli, že oneskorené platby boli najčastejšie spôsobené finančnými problémami u odberateľov. Často sa stávalo, že odberatelia rozporovali pohľadávky zámerne a tým pádom platili neskoro. Zhoršenie platobnej morálky sa odrážala aj v odpisovaní nedobytných pohľadávok. Tie teraz predstavujú 6% všetkých vyfakturovaných obchodov, v porovnaní s minulým rokom, kedy to bolo iba 4%.
- Negatívny vplyv zvýšenia rizika z neplatenia podniktil spoločnosti pôsobiace v slovenskom odvetví tovarov dlhodobej spotreby, aby sa viac venovali riadeniu týchto rizík. Hlavnými opatreniami, ktoré využívali, bolo vyčlenenie väčšieho množstva času a zdrojov na vymáhanie nezaplatených faktúr a outsourcing služieb vymáhania. Polovica opýtaných spoločností uviedlo, že to pomohlo úspešne obmedziť výkyvy v dobe inkasa pohľadávok (DSO) za posledných dvanásť mesiacov. Avšak 40% spoločností hlásilo zhoršenie DSO a jedna štvrtina z nich potrebovala zredukovať svoju pracovnú silu alebo odložiť investície do svojho podnikania.

Tovar dlhodobej spotreby

Prehľad kľúčových faktov z prieskumu

Rastúci záujem o poistenie pohľadávok a výhody z toho plynúce

- Napriek zisteniam v tomto prieskume, slovenské spoločnosti v odvetví tovarov dlhodobej spotreby sú výrazne naklonené žiadať okamžité platby od svojich odberateľov a zároveň takmer 60% opýtaných firiem uviedlo, že sa rozhodli pre interné riadenie kreditného rizika svojich odberateľov. To zahŕňalo vyčlenenie finančných prostriedkov na pokrytie potenciálnych strát od odberateľov v platobnej neschopnosti. Pričom 40% opýtaných spoločností uviedlo, že tento prístup má aj nevýhody, predovšetkým zvýšené náklady na správu pohľadávok po splatnosti alebo chýbajúce finančné prostriedky na prevádzkovú činnosť podnikov.
- Uvedenie si týchto negatívnych dopadov podnietilo mnoho spoločností v tomto odvetví počas posledných dvanástich mesiacov, aby zväzili strategickjší prístup k riadeniu rizík. Táto zmena obchodnej politiky s najväčšou pravdepodobnosťou znamenala zavedenie poistenia pohľadávok. Spoločnosti v prieskume uviedli, že poistenie pohľadávok pomohlo zlepšiť proces riadenia rizík v súčasnom nestabilnom ekonomickom a obchodnom prostredí.

Výhľad v odvetví na rok 2023: rozširovanie pesimizmu ohľadom rastu v obchode

- Neistota týkajúca sa pokračujúceho globálneho hospodárskeho poklesu je hlavnou obavou v slovenskom odvetví tovarov dlhodobej spotreby. Spoločnosti v prieskume uviedli, že obavy z pandémie, energetickej krízy a geopolitickej nestability vedú k pesimistickému výhľadu na fungovanie domácej ekonomiky v budúcom roku. Rozšírené sú aj obavy, že táto nestabilita môže spôsobiť platobnú neschopnosť naprieč týmto sektorom. Firmy v prieskume taktiež uviedli, že majú malú dôveru v akékoľvek zlepšenie platobnej morálky odberateľov počas nasledujúcich mesiacov.
- V slovenskom odvetví tovarov dlhodobej spotreby sa výrazne znížil optimizmus ohľadom budúceho obchodného rastu. Len 59% opýtaných spoločností uviedlo, že sú si istí rastom, v porovnaní s 94%, ktorí to uviedli pred dvanástimi mesiacmi. 31% opýtaných firiem uviedlo, že potenciálny rast vidia skôr negatívne. Napriek tomu, firmy chcú pokračovať v predaji svojim odberateľom na odložené splatnosti. To možno odráža lepšiu kontrolu nad riadením rizík, čo tiež vysvetľuje, prečo viac ako 40% opýtaných spoločností neočakáva žiadne výrazné výkyvy v dobe inkasa pohľadávok.

Grafy a kľúčové údaje sú na nasledujúcich stránkach

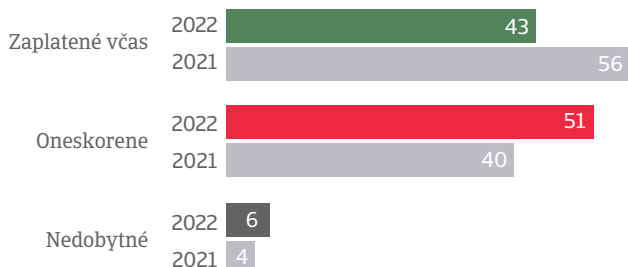

Tovar dlhodobej spotreby

Oneskorené platby a peňažný tok

Tovar dlhodobej spotreby na Slovensku

% celkového objemu faktúr zaplatených včas, oneskorených alebo odpísaných ako nedobytných (2022/2021)

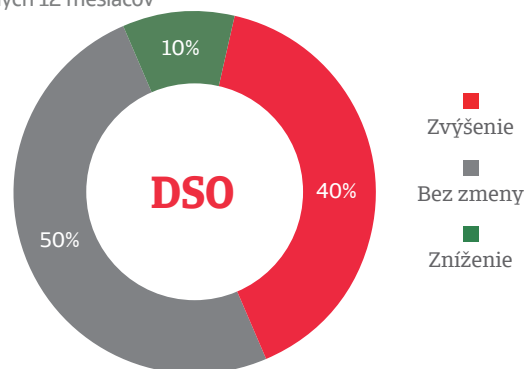

Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

Tovar dlhodobej spotreby na Slovensku

% respondentov uvádzajúcich zmenu v dobe inkasa pohľadávky za posledných 12 mesiacov

Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

Tovar dlhodobej spotreby na Slovensku

Hlavné dôvody, prečo odberatelia platia faktúry oneskorené

(% respondentov)

Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

OTÁZKY PRIESKUMU

Aké opatrenia ste zaviedli na ochranu Vašich peňažných tokov v súvislosti s poskytovaním splatnosti zákazníkom?

- #1 Zvýšenie času, nákladov a zdrojov na vymáhanie oneskorených pohľadávok
- #2 Zníženie pracovnej sily
- #3 Odloženie investícií do rozvoja podnikania

Tovar dlhodobej spotreby

Výhľad odvetví na rok 2023

Tovar dlhodobej spotreby na Slovensku

Výhľad do roku 2023: 5 hlavných obáv vyjadrených firmami

(% respondentov)

Pokračujúci pokles globálnej ekonomiky*

Predlžovanie pandémie

Pomalšie alebo žiadne oživenie domácej ekonomiky

Politická nestabilita

Nárast platobných neschopností

* Vzhľadom na kombináciu vysokých cien energií, nárast cien komodít, inflácie, narušenie dodávateľských reťazcov a geopolitického napätia

Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

OTÁZKY PRIESKUMU

Ako očakávate, že sa zmení priemerná doba inkasa pohľadávky počas nasledujúcich 12 mesiacov?

(% respondentov)

20% Zlepšenie

45% Bez zmeny

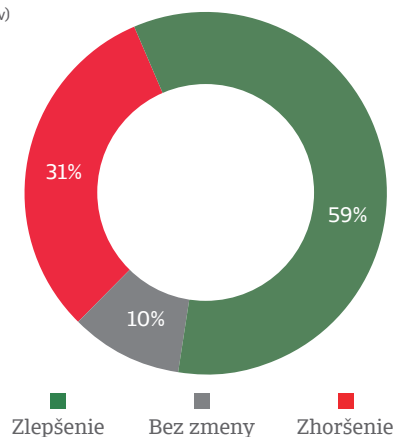
35% Zhoršenie

Tovar dlhodobej spotreby na Slovensku

Výhľad do roku 2023: ako vnímate potenciálny rast Vášho obchodu?

(% respondentov)

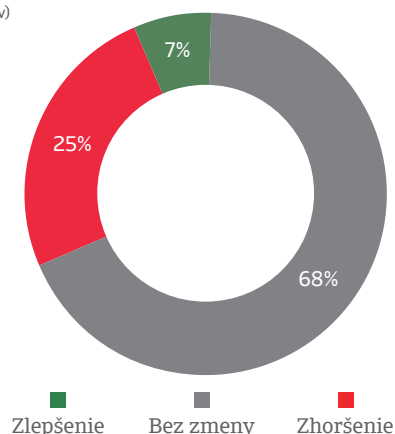
Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

Tovar dlhodobej spotreby na Slovensku

Výhľad do roku 2023: ako očakávate, že sa zmení správanie v úhradách Vašich odberateľov?

(% respondentov)

Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

Oceľ / Kovy

Prehľad kľúčových faktov z prieskumu

Skrátenie platobných podmienok z dôvodu zvýšeného rizika z neplatenia

- Prísnejší prístup k predaju na splatnosti už bol zrejmý medzi slovenskými spoločnosťami v tomto odvetví za posledných dvanásť mesiacov. Viac ako 25% opýtaných spoločností uviedlo, že vnímané zhoršenie rizika neplatenia viedlo k poklesu obchodu na odložené splatnosti. Značný počet opýtaných firiem, ktoré sa rozhodli pokračovať v predaji na splatnosti uviedli, že tak urobili najmä preto, aby prilákali nových odberateľov a ochránili existujúci objem obchodu pred konkurenciou. V súčasnosti je 43% všetkých tržieb v odvetví realizovaných na splatnosti.
- Prieskum zistil výrazné skrátenie platobných podmienok v tomto odvetví. 30% opýtaných spoločností nám uviedlo, že odberateľom poskytli kratšie platobné podmienky. Viac ako 40% opýtaných firiem uviedlo, že kľúčovými faktormi pri stanovovaní platobných podmienok boli náklady na získanie finančných prostriedkov z externých zdrojov a marža. Kľúčovú úlohu zohrali aj priemyselné normy. Platobné podmienky v tomto odvetví sú teraz v priemere 25 dní od fakturácie.

Zhoršenie DSO spôsobuje problém v peňažnom toku

- Oneskorené platby zo strany odberateľov sú významným problémom v danom odvetví za posledných dvanásť mesiacov. Otvplyvňujú väčšiu časť obchodu a aktuálne tvoria 50% celkovej fakturácie. Väčšina opýtaných spoločností uviedla, že hlavným dôvodom oneskorených platieb boli administratívne prietahy v procese úhrad odberateľov, pravdepodobne išlo o zakrývanie problémov s likviditou. Viac ako 40% opýtaných firiem uviedlo, že reagovali na oneskorené platby posilnením procesov v riadení kreditných rizík, ako aj hľadaním externých zdrojov financovania na preklenutie nedostatku likvidity.
- Rastúci počet neskorých úhrad spôsobil zhoršenie ukazovateľa DSO pre 75% spoločností dotazovaných v tomto odvetví, čo vyvolalo celý rad opatrení na urýchlenie prílevu hotovosti. Najpopulárnejším opatrením bolo ponúkание zliav za skorú úhradu faktúr. 63% opýtaných spoločností uviedlo, že služby vymáhania pohľadávok outsourcujú, pričom mnohé skôr venovali viac svojho času a zdrojov na vymáhanie nezaplatených faktúr. Napriek tomu, podiel odpisov nedobytných pohľadávok v súčasnosti predstavuje v priemere 5% všetkých faktúr v tomto odvetví, čo je nárast z 1% v minulom roku.

Riadenie rizík narastá na popularite

- Ďalšie opatrenia, ktoré prijali spoločnosti v tomto odvetví na stabilizovanie peňažného toku, bolo vyhýbanie sa koncentrácií úverových rizík odberateľov, ako aj sekuritizácii obchodných záväzkov. Pre väčšinu firiem, ktoré sa zúčastnili prieskumu, získala agenda riadenia kreditných rizík na význame a stala sa súčasťou managementu ich zákaznickeho portfólia. Zahŕňalo to aj vyčlenenie zdrojov na pokrytie strát za neplatiacich odberateľov, čo prinieslo nevýhodu v tom, že sa obmedzili zdroje na rozvoj podnikania.
- Pre mnohé spoločnosti oslovené v tomto odvetví, boli jednou z nevýhod spojených s interným nastavením riadenia rizík práve náklady spojené so správou pohľadávok po splatnosti. Reakciou približne jednej tretiny podnikov za posledných dvanásť mesiacov bola voľba strategickjšieho prístupu k riadeniu rizík, čo znamenalo využitie poistenia pohľadávok. Spoločnosti v prieskume uviedli, že medzi výhody poistenia pohľadávok patrí prístup k cenným informáciám o bonite spoločností a ľahší prístup k externému financovaniu.

Výhľad v odvetví na rok 2023: obava z nedostatku likvidity

- Slovenské spoločnosti v odvetví oceľ/kovy vyjadrili silné obavy ohľadom vyhládok domácej ekonomiky na nasledujúci rok. Očakáva sa, že vzájomné prepojenie medzi energetickou krízou, pokračujúcim narušením dodávateľského reťazca a vysokou infláciou bude v budúcom roku ovplyvňovať rast HDP. Takmer 40% opýtaných firiem uviedlo, že potenciálny nedostatok likvidity by mohol negatívne ovplyvniť ich finančnú bonitu. Zhoršenie platobnej morálky odberateľov predpokladá 32% opýtaných spoločností.
- V tomto kontexte viac firiem ako minulý rok očakáva zhoršenie DSO v nasledujúcich mesiacoch. Viac ako 80% spoločností však v nadchádzajúcom roku očakáva určitý rast objemu obchodu, možno práve preto, že väčšina opýtaných firiem uviedla, že bude pokračovať v predaji na odložené splatnosti. Kľúčovým faktorom v tomto rozhodnutí je získanie nových zákaziek. Spoločnosti, ktoré sa zúčastnili prieskumu, uviedli, že im pomôže strategický prístup v riadení rizík na zvládnutie súčasných turbulentných ekonomických a obchodných podmienok.

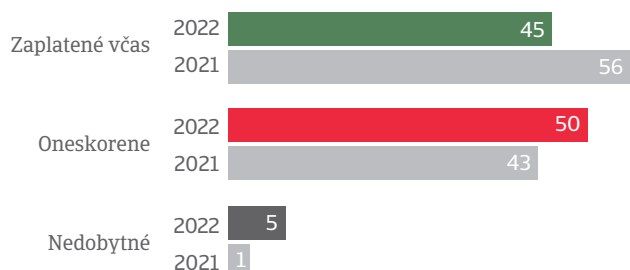
Grafy a kľúčové údaje sú na nasledujúcich stránkach

Oceľ / Kovy

Oneskorené platby a peňažný tok

Oceľ / Kovy na Slovensku

% celkového objemu faktúr zaplatených včas, oneskorených alebo odpísaných ako nedobytných (2022/2021)

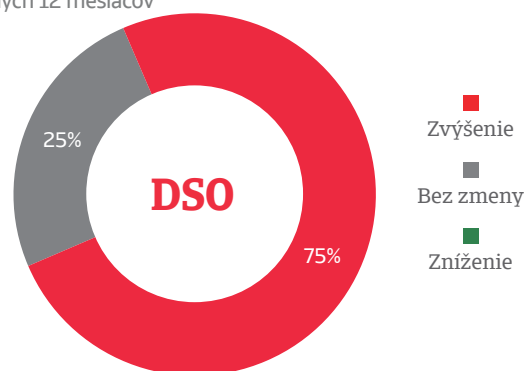

Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

Oceľ / Kovy na Slovensku

% respondentov uvádzajúcich zmenu v dobe inkasa pohľadávky za posledných 12 mesiacov

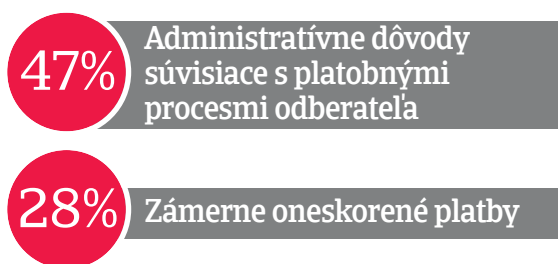
Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

Oceľ / Kovy na Slovensku

Hlavné dôvody, prečo odberatelia platia faktúry oneskorene

(% respondentov)

Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

OTÁZKY PRIESKUMU

Aké opatrenia ste zaviedli na ochranu Vašich peňažných tokov v súvislosti s poskytovaním splatností zákazníkom?

- #1 Zlepšenie interných procesov riadenia rizík
- #2 Získanie externého financovania
- #3 Odloženie investícií do nehnuteľností, fabrík a vybavenia

Oceľ / Kovy

Výhľad odvetví na rok 2023

Oceľ / Kovy na Slovensku

Výhľad do roku 2023: 5 hlavných obáv vyjadrených firmami

(% respondentov)

Pokračujúci pokles globálnej ekonomiky*

Narušenie dodávateľských reťazcov

Pomalšie alebo žiadne oživenie domácej ekonomiky

Problémy s likviditou

Pomalšie alebo žiadne oživenie určitých odvetví

* Vzhľadom na kombináciu vysokých cien energií, nárast cien komodít, inflácie, narušenie dodávateľských reťazcov a geopolitického napätia

Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

OTÁZKY PRIESKUMU

Ako očakávate, že sa zmení priemerná doba inkasa pohľadávky počas nasledujúcich 12 mesiacov?

(% respondentov)

10% Zlepšenie

30% Bez zmeny

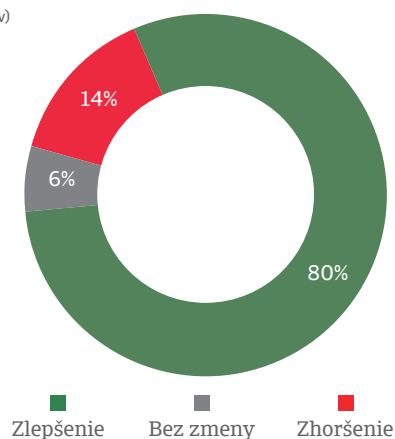
60% Zhoršenie

Oceľ / Kovy na Slovensku

Výhľad do roku 2023: ako vnímate potenciálny rast Vášho obchodu?

(% respondentov)

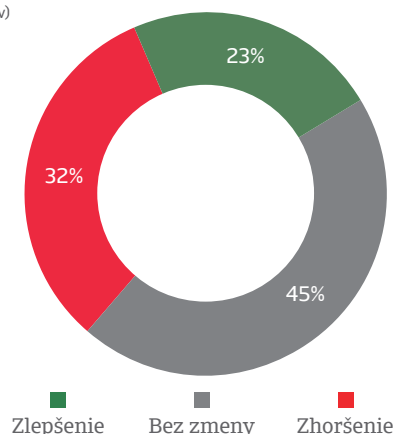
Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

Oceľ / Kovy na Slovensku

Výhľad do roku 2023: ako očakávate, že sa zmení správanie v úhradách Vašich odberateľov?

(% respondentov)

Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

Doprava

Prehľad klúčových faktov z prieskumu

Klúčom je predaj na splatnosti

- Kreditná obchodná politika spoločností v rámci slovenského dopravného priemyslu zostala počas posledných dvanástich mesiacov relatívne stabilná. 55% opýtaných firiem uviedlo, že svoj prístup nezmenili. Tam, kde spoločnosti urobili zmenu, sa skôr jednalo o zvýšenie predaja na splatnosti. Hlavnými dôvodmi bola najčastejšie snaha podporiť opakovanie zákazok s overenými odberateľmi a ochrana súčasného objemu predaja pred globálnou konkurenciou. V súčasnosti až 30% zákazok v tomto odvetví sa realizuje na splatnosti.
- Platobné podmienky zostali v dopravnom odvetví počas minulého roka vo všeobecnosti nezmenené. Takmer 60% opýtaných spoločností uviedlo, že v tomto období nemenili poskytované platobné podmienky. Rozhodnutie aké dlhé splatnosti poskytovať odberateľom bolo hlavne ovplyvnené poskytnutými splatnosťami od dodávateľov, ale aj obchodnými vzťahmi s odberateľmi. Poskytované platobné podmienky v tomto odvetví sú teraz v priemere okolo dvoch mesiacov od fakturácie.

Rozsah opatrení udržiava DSO a nedobytné pohľadávky stabilné

- Náš prieskum v odvetví dopravy na Slovensku zistil, že oneskorené platby v súčasnosti ovplyvňujú v priemere 42% tržieb. Väčšina opýtaných spoločností uviedla, že hlavným dôvodom oneskorených platieb bol nedostatok likvidity. Viac ako 33% opýtaných firiem uviedlo, že na oneskorené platby reagovali spomalením svojich platieb vlastným dodávateľom. Tiež nám uviedli, že vynaložili viac času a interných zdrojov na riešenie nezaplatených faktúr.
- Opatrenia prijaté na zrýchlenie peňažného toku a uvoľnenie likvidity viazanej v nezaplatených faktúrach, mali pozitívny vplyv na celý slovenský dopravný priemysel. 66% opýtaných spoločností uviedlo, že prispeli k minimalizácii výkyvov v ukazovateli DSO za posledných dvanásť mesiacov. 21% opýtaných firiem uviedlo, že oneskorené platby zhoršili DSO a ohrozili tak ich hotovostnú pozíciu. Posilnenie vymáhania pohľadávok prostredníctvom outsourcingu, pomohlo udržať podiel odpisov z nedobytných pohľadávok v odvetví na priemerných 2% z celkovej fakturácie.

Silný dopyt po poistení pohľadávok

- Viac ako 60% opýtaných slovenských spoločností v dopravnom odvetví nám uviedlo, že si uvedomujú dôležitosť strategického riadenia rizík, ktoré zahŕňa využívanie poistenia pohľadávok. Opýtané podniky uviedli, že im to pomohlo ochrániť peňažný tok a ziskovosť počas súčasného nepokojného obchodného a ekonomického prostredia. Hlavným dôvodom voľby poistenia pohľadávok bola schopnosť posúdiť a monitorovať bonitu ich odberateľov a schopnosť prijať zmierňujúce opatrenia v prípade zhoršenia bonity obchodného partnera.
- Zaznamenali sme aj kontrast. Spoločnosti v slovenskom dopravnom odvetví, ktoré sa počas minulého roka rozhodli pre interné riadenie rizík, nám uviedli, že to bola najvhodnejšia stratégia pre ich podnikanie. Aj keď uznali, že to má aj svoje nevýhody. Hlavnou nevýhodou, ktorú uviedli, bola neistota týkajúca sa schopnosti vyčleniť dostatok finančných prostriedkov na pokrytie veľkých strát alebo neočakávaných platobných neschopností odberateľov, ktoré by mohli ohroziť ďalší chod podniku.

Výhľad v odvetví na rok 2023: rozšírené obavy o domácu ekonomiku

- Firmy dopytované v rámci slovenského dopravného odvetvia, vyjadrili silný pesimizmus ohľadom vyhladok domácej ekonomiky. Obávajú sa, že spolu s obavami o globálnu ekonomiku by to mohlo viesť k problémom s likviditou a zvyšovaniu platobnej neschopnosti odberateľov. Dôvodom na tieto obavy sú aj pretrvávajúce dopady pandémie. Iba 38% opýtaných spoločností uviedlo, že očakávajú v budúcom roku určitý rast obchodu, zatiaľ čo 31% firiem nám uviedlo, že rast v obchode vnímajú skôr negatívne. Ďalších 31% sa nevyjadrilo v tejto otázke jasne.
- Aj na základe tohto neistého pozadia nám 50% dopytovaných spoločností v tomto odvetví uviedlo, že neočakávajú žiadnu zmenu v platobných morálkach odberateľov počas nasledujúcich mesiacov. 25% uviedlo, že očakáva zlepšenie a zvyšných 25% predpokladá zhoršenie. Tieto informácie nám môžu vysvetľovať, prečo väčšina firiem uviedla, že nezmení svoju obchodnú politiku v poskytovaní odložených splatností. 48% opýtaných spoločností uviedlo, že v nasledujúcom roku neočakávajú žiadne výrazné výkyvy v DSO, čo môže odrážať výrazný posun smerom k využívaniu poistenia pohľadávok.

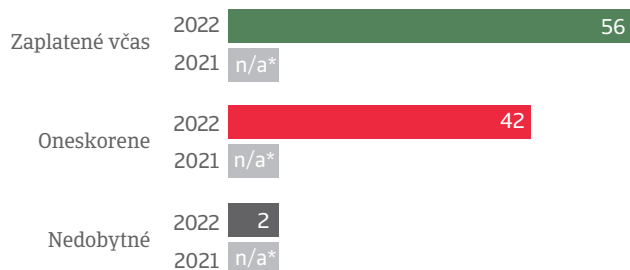
Grafy a klúčové údaje sú na nasledujúcich stránkach

Doprava

Oneskorené platby a peňažný tok

Doprava na Slovensku

% celkového objemu faktúr zaplatených včas, oneskorených alebo odpísaných ako nedobytných (2022/2021)

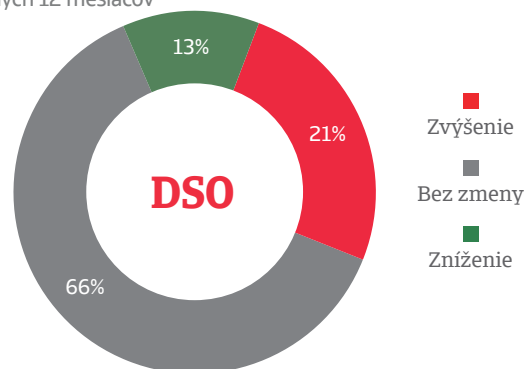
*n/a - nie je k dispozícii

Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

Doprava na Slovensku

% respondentov uvádzajúcich zmenu v dobe inkasa pohľadávky za posledných 12 mesiacov

Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

Doprava na Slovensku

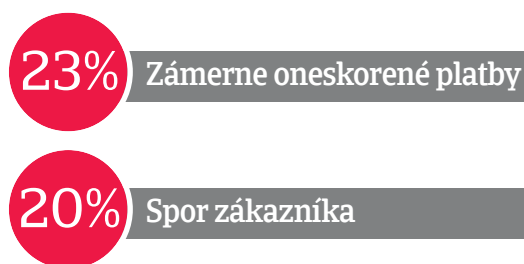
Hlavné dôvody, prečo odberatelia platia faktúry oneskorene

(% respondentov)

Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

OTÁZKY PRIESKUMU

Aké opatrenia ste zaviedli na ochranu Vašich peňažných tokov v súvislosti s poskytovaním splatností zákazníkom?

- #1 Oneskorenie platieb našim dodávateľom
- #2 Zvýšenie času, nákladov a zdrojov na vymáhanie oneskorených pohľadávok
- #3 Zlepšenie interných procesov riadenia rizík

Doprava

Výhľad odvetví na rok 2023

Doprava na Slovensku

Výhľad do roku 2023: 5 hlavných obáv vyjadrených firmami

(% respondentov)

Pokračujúci pokles globálnej ekonomiky*

Pomalšie alebo žiadne oživenie domácej ekonomiky

Nárast platobných neschopností

Predlžovanie pandémie

Problémy s likviditou

* Vzhľadom na kombináciu vysokých cien energií, nárast cien komodít, inflácie, narušenie dodávateľských reťazcov a geopolitického napätia

Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

OTÁZKY PRIESKUMU

Ako očakávate, že sa zmení priemerná doba inkasa pohľadávky počas nasledujúcich 12 mesiacov?

(% respondentov)

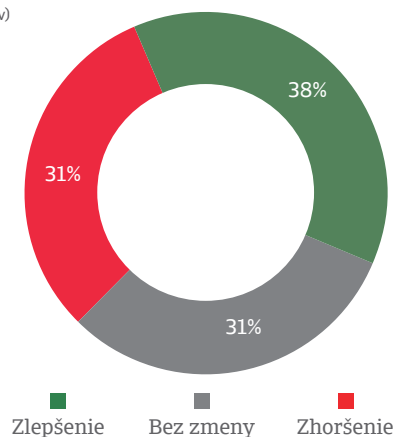
11% Zlepšenie
48% Bez zmeny
41% Zhoršenie

Doprava na Slovensku

Výhľad do roku 2023: ako vnímate potenciálny rast Vášho obchodu?

(% respondentov)

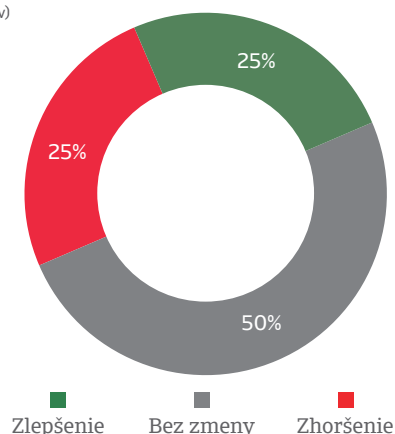
Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

Doprava na Slovensku

Výhľad do roku 2023: ako očakávate, že sa zmení správanie v úhradách Vašich odberateľov?

(% respondentov)

Vzorka: všetci respondenti prieskumu

Zdroj: Atradius Barometer platobnej morálky – December 2022

Dizajn prieskumu

Ciele prieskumu

Atradius vykonal ročnú revíziu medzinárodnej platobnej morálky spoločností v rámci prieskumu nazvaného Atradius Barometer platobnej morálky. Spoločnosti oslovené na Slovensku sú zdrojom tejto správy a sú súčasťou vydania Atradius Payment Practices Barometer 2022. Vzhľadom na zmenu metodológie výskumu v tomto prieskume, porovnanie výsledkov z minulých rokov nie je možné. Použitím dotazníka, CSA Research vykonal 201 rozhovorov. Všetky rozhovory boli vykonané exkluzívne pre Atradius.

Rozsah prieskumu

- **Základná skupina:** Uskutočnili sa rozhovory s príslušnými kontaktnými osobami pre správu pohľadávok v Slovenských spoločnostiach
- **Vzorka:** Strategický plán na vytvorenie vzorky umožňuje vykonať analýzu údajov v krajinách naprieč sektormi a veľkosťami spoločností. Umožňuje tiež porovnávať údaje týkajúce sa konkrétneho sektora, naprieč sektormi v rámci krajiny.
- **Proces výberu:** Spoločnosti boli vybrané a kontaktované použitím medzinárodného internetového panelu. Na začiatku rozhovoru prebehlo overenie, či sa jedná o vhodnú osobu na rozhovor a kontrola kvót.
- **Vzorka:** Prieskumu sa zúčastnilo celkovo 201 ľudí (N = 201). Kvóta bola zachovaná podľa troch tried veľkosti spoločností.
- **Rozhovor:** Počítačom podporované webové rozhovory (CAWI) v trvaní približne 15 minút. Obdobie uskutočňovania rozhovorov: 4. štvrtrok 2022

Vzorka – počet rozhovorov = 201

Sektor	Rozhovory	%
Výroba	78	39
Veľkoobchod	44	22
Maloobchod / Distribúcia	51	25
Služby	28	14
CELKOM	201	100
Veľkosť spoločnosti	Rozhovory	%
Mikro podniky	106	53
SME – Malé podniky	30	15
SME – Stredné podniky	43	21
Veľké podniky	22	11
CELKOM	201	100
Priemysel	Rozhovory	%
Agropotravinárstvo	30	15
Chemický priemysel	81	40
Tovar dlhodobej spotreby	29	14
Oceľ / Kovy	32	16
Doprava	29	14
CELKOM	201	100

Štatistická príloha

V štatistickej prílohe nájdete grafy a údaje. Je súčasťou Atradius Barometra platobnej morálky 2022 dostupná na www.atradius.com/publications [Download in PDF format](#) (iba v angličtine).

Copyright [Atradius N.V.](#) 2022

Ak by ste po prečítaní tejto správy chceli získať viac informácií o ochrane vašich pohľadávok v súvislosti s platobnou neschopnosťou zo strany vašich zákazníkov, navštívte [webovú stránku Atradius](#). Ak máte konkrétnejšie otázky, [zanechajte nám správu](#) a produktový špecialista vám zavolá späť. V časti publikácie nájdete mnoho ďalších publikácií spoločnosti Atradius zameraných na globálnu ekonomiku vrátane prieskumov o krajinách, priemyselných analýz, rád týkajúcich sa riadenia rizík a eseje o aktuálnych podnikateľských problémoch. [Prihláste sa na odber](#) oznámení o našich publikáciách a dostávajúte týždenné e-maily, ktoré vás upozornia na zverejnenie nových publikácií. Viac informácií o postupoch vymáhania pohľadávok na Slovensku a vo svete nájdete na webovej stránke atradiuscollections.com Pre Slovensko atradius.sk

Sledujte Atradius
na sociálnych sieťach

@Atradius

Atradius

Atradius

Atradius
David Ricardostraat 1 · 1066 JS Amsterdam
Postbus 8982 · 1006 JD Amsterdam
The Netherlands
Phone: +31 20 553 9111

info@atradius.com
atradius.com